

Fødevarestyrelsen

DJF's bemærkninger til høringssvar til rapporten "Pattegrisedødelighed i DK"

Fakultetssekretariatet

Susanne Elmholt

Koordinator for
myndighedsrådgivning

Dato: 08. marts 2011

Direkte tlf.: 8999 1858
E-mail:
Susanne.Elmholt@agrsci.dk

Afs. CVR-nr.: 57607556

Side 1/1

DJF's rapport "Pattegrisedødelighed i DK" blev den 21. januar 2011 sendt i offentlig høring af Fødevarestyrelsen (FVST). Efterfølgende har FVST i mail af 22. februar bedt DJF fremsende sine eventuelle bemærkninger til de af de syv indkomne høringssvar fra organisationer/enkelt personer, som DJF ønsker at kommentere på.

DJF's bemærkninger er udarbejdet af seniorforsker Lene Juul Pedersen, seniorforsker Peer Berg, forsøgsleder Erik Jørgensen og seniorforsker og temakoordinator for husdyr Karin Hjelholt Jensen.

Eventuelle spørgsmål til DJF's bemærkninger kan rettes til Karin Hjelholt Jensen på tlf. 8999 1313.

Med venlig hilsen

Susanne Elmholt
Seniorforsker, koordinator for DJF's myndighedsrådgivning

Bemærkninger til høringssvar til rapporten ”Pattegrisedødelighed i DK”

Den 2. november fremsendte Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet (DJF) på bestilling fra Fødevarerstyrelsen (FVST) en rapport om pattegrisedødelighed i Danmark. Den 21. januar blev rapporten sendt i offentlig høring af FVST. Flere organisationer og enkeltpersoner indgav høringssvar. FVST har i mail af 22. februar bedt om DJF's eventuelle bemærkninger til de indgivne høringssvar i form af et notat til brug for den videre proces i sagen. Notatet skal indeholde bemærkninger til de af høringssvarene, som DJF ønsker at kommentere på.

Vi har læst de fremsendte høringssvar og har ingen kommentarer til svarene fra Heimdal – Save Organization Denmark, DTU Veterinærinstituttet, Landsforeningen Frie Bønder – Levende Land, Den Danske Dyrlegeforening, Dyrenes Beskyttelse og Bent Hindrup Andersen.

Derimod vil vi gerne knytte nogle bemærkninger til høringssvaret fra Landbrug & Fødevarer (L&F). Overordnet er det ikke vores opfattelse, at der er tale om større faglige uenigheder mellem DJF og L&F på trods af det meget omfattende høringssvar. Det har vi redegjort nærmere for i de efterfølgende specifikke bemærkninger:

Specifikke bemærkninger til Landbrug og Fødevarers høringssvar

S. 1, 1. punkt under 'Sammenfatning af L&F/VSP's kommentarer til rapporten':

DJF er enig i, at LG5 indeholder pattegriseoverlevelse, idet LG5 er en kombination af kuldstørrelse og pattegriseoverlevelse. Som beskrevet i rapporten er det imidlertid muligt yderligere at reducere pattegrisedødeligheden ved at inddrage pattegriseoverlevelse /-dødelighed direkte i avlsindekset (s. 10). Avlen sker via et økonomisk indeks, der gennem LG5 inddrager omkostninger for antal producerede grise, men ikke de omkostninger, som de døde grise medfører, f.eks. gennem brug af ammesøer og pasning. Inddragelse af omkostningerne for døde grise som supplement til LG5 må forventes ved korrekt værdisætning af omkostningerne at ville øge pattegriseoverlevelsen.

Med hensyn til den af L&F/VSP benævnte ”fejlforklaring” af kildematerialet kan vi oplyse, at kildematerialet bl.a. er udarbejdet af to af rapportens forfattere, og at der ikke er tale om en fejlforklaring i rapporten, men om en upræcis formulering, der øjensynligt kan misforstås. Den mere præcise formulering, ”2 % enheder” burde have været anvendt i stedet for ”2 %”. Reduktionen kan ikke udtrykkes som en 10 %'s reduktion, sådan som L&F/VSP gør det, idet den procentvise reduktion vil afhænge af udgangspunktet før reduktion med 2 procent enheder.

Baggrunden for at vi har betegnet det forventede resultat som et svagt fald i den absolutte dødelighed er, at en stigning i LG5 alene af regnetekniske årsager vil medføre et fald i procentandelen af døde grise på 1.5 procentenheder, selv uden at der er et fald i antallet af døde grise. Dette er beregnet for $LG5=12.3$ og antal døde grise=4.

S. 1, 2. punkt under 'Sammenfatning af L&F/VSP's kommentarer til rapporten':

Vi mener ikke, der er uenighed mellem DJF og L&F/VSP om dette punkt. I præciseringen af rapporten's konklusion, der blev lagt på DJF's hjemmeside d. 20/1-2011, er det anført, at der kan være mange grunde til, at der ikke er set en reduktion i pattegrisedødeligheden i produktionsbesætninger. Grundene kan være, at effekten af LG5 i avlsmålet endnu ikke er fuldt realiseret i produktionsbesætningerne, at der er ugunstige genetiske sammenhænge til andre egenskaber i avlsmålet, at der har været en ugunstig trend i management, eller at miljøforholdene i avls- og opformeringsbesætningerne er anderledes end i produktionsbesætninger, så avlsfremgangen ikke realiseres fuldt ud i produktionsbesætningerne. Der er endnu ikke tilstrækkelig

dokumentation for de nævnte muligheds relative betydning for den manglende gennemslagskraft i produktionsbesætninger til at kunne udpege de væsentligste faktorer.

S. 1, 3. punkt under 'Sammenfatning af L&F/VSP's kommentarer til rapporten':

Rapporten omhandler primært årsager til den overordnede trend i udviklingen i pattegrisedødelighed siden 1992. Derfor er der fokus på ændringer i svineproduktionen, der er forløbet over en længere årrække, fremfor faktorer, der fluktuerer over relativt korte tidsrum. Vi har derfor primært beskæftiget os med ændringer i opstaldningsform og avlsarbejde med tilhørende managementproblemer (ammesøer m.m.). Vi mener – ligesom L&F/VSP jf. side 4 i høringssvaret – ikke, at de ændrede opstaldningsforhold kan forklare den overordnede trend, hvilket selvsagt medfører fokus på avlsmålet.

Eventuelle ændringer i sundhedsstatus siden 1992, er ikke diskuteret i rapporten, idet vi skønnede, at der primært har været tale om episodiske udbrud med relativ kortvarig effekt i forbindelse med akut infektion i en del af besætninger. Efterfølgende beregninger ved DJF på baggrund af den eksperimentelle dokumentation, der er offentligt tilgængelig, har vist, at sygdomsbilledet i dansk svineproduktion ikke kan forklare den overordnede trend. Sygdomme kan medvirke til et forøget dødelighedsniveau, men må i den seneste 5-10 års periode forventes at have haft en mindsket eller konstant effekt på pattegrisedødeligheden.

S. 2, 4. punkt under 'Sammenfatning af L&F/VSP's kommentarer til rapporten':

DJF opfatter VSP's farestaldsmanual som et seriøst og nyttigt rådgivningsredskab, hvor VSP omsætter teoretisk viden til praktisk relevante tiltag. En intensiveret rådgivning, der øger implementering af faringsovervågning i praksis, er netop et af de indsatsområder, som DJF foreslår som et potentielt redskab til reduktion af pattegrisedødeligheden. En intensiveret rådgivning, hvor der ikke blot er fokus på information, men også på implementering af forbedringer i praksis, vil dog være omkostningstung.

S. 2, 5. punkt under 'Sammenfatning af L&F/VSP's kommentarer til rapporten':

L&F/VSP finder, at rapporten indeholder en række fejl og udokumenterede anbefalinger, og vil derfor henstille til, at der indhentes supplerende viden inden beslutning om konkrete initiativer. Dette kommenteres de steder, hvor det er konkretiseret i høringssvaret. Det kan være relevant, at indhente supplerende viden om sygdomsudviklingen i perioden fra 1992 til i dag hos Veterinærinstituttet på DTU, idet de kan have materiale vedrørende dette, som ikke er offentligt tilgængeligt.

S. 2, 1. afsnit under 'Avlsmål':

Rapporten har primært forholdt sig til udviklingen og status i produktionsbesætninger, hvor effekten af LG5 har været begrænset indtil i dag jf. kommentaren til s. 1, 2. punkt under 'Sammenfatning af L&F/VSP's kommentarer til rapporten'. Der har i avlsbesætninger været en markant reduktion i dødelighed i 2003-2005, hvor anvendelsen af LG5 blev startet.

S. 2, 2. afsnit under 'Avlsmål':

Se kommentar til s. 1, 1. punkt under 'Sammenfatning af L&F/VSP's kommentarer til rapporten'.

S. 2, 3. afsnit under 'Avlsmål':

VSP anfører korrekt, at LG5 har reduceret andelen af døde pattegrise i avlsbesætninger, men i rapporten refereres til produktionsbesætninger. Den sætning, som L&F/VSP henviser til er ganske rigtigt faglig ukorrekt i den anvendte sammenhæng. Dette har dog ikke indflydelse på konklusionen på side 50.

S. 2, 4. afsnit under 'Avlsmål':

De nævnte avlsværdital er ikke i modstrid med det, der står i rapporten om den forventede effekt af LG5, og de er da også i høj grad et resultat af de genetiske parametre, hvilket er grunden til, at udviklingen i avlsværdital ikke blev inddraget i rapporten.

S. 2, 5. afsnit under 'Avlsmål' til og med s. 3, 2. afsnit under 'Avlsmål':

DJF er enig i, at det er ønskeligt, at avlens gennemslagskraft baseres på mere direkte analyser. Data hertil var imidlertid ikke tilgængelige. Det bør være i avlsprogrammets interesse at kunne dokumentere, at avlsarbejdet resulterer i den ønskede ændring i krydsningsgrise, og dermed VSP's ansvar at sikre opsamling af relevante data.

S. 3, 'Avlsmålets gennemslagstid':

Der synes ikke at være en reel uenighed vedrørende dette punkt jf. kommentaren til s. 1, 2. punkt under 'Sammenfatning af L&F/VSP's kommentarer til rapporten'.

S. 3, 1.-3. afsnit under 'DJF's forslag til øvrige avlsmål':

L&F/VSP's bemærkninger må så vidt vi kan vurdere snarere tilskrives uklarhed omkring selve opbygningen af rapporten end egentlig faglig uenighed. Rapporten er bygget op, så den diskuterer potentielle tiltag i henhold til den videnskabelige litteratur i kapitel 4 og på baggrund af denne diskussion anbefales de mest hensigtsmæssige tiltag i rapportens konklusion i kapitel 5. Patteantal og fødselsvægt er nævnt som eksempler på egenskaber, der potentielt kunne inddrages. Når disse to egenskaber er nævnt, selvom det andetsteds i rapporten er anbefalet ikke at inddrage dem, skyldes det, at begge mål på længere sigt kan være interessante. For fødselsvægt er der evidens for en gunstig sammenhæng til dødelighed efter fødsel, mens der i nogle undersøgelser findes en ugunstige sammenhænge til dødelighed ved fødsel. Men netop fordi fødselsvægt har sammenhæng til dødelighed, kan det ikke afvises, at der kan findes måder at udnytte denne sammenhæng på i forhold til at reducere dødeligheden. For patteantal er det konkluderet, at der ikke er evidens for en sammenhæng til overlevelse. Men dette er baseret på et meget begrænset antal undersøgelser, og udelukker dermed ikke, at der kan være en effekt. L&F/VSP anser det for problematisk, at publikationen, Su et al., 2008, ikke er en del af grundlaget for rapporten. Hovedforfatteren og en af medforfatterne til Su et al., 2008 er imidlertid medforfattere til rapporten, og rapportens konklusion er i overensstemmelse med denne publikation.

S. 3, 4. afsnit under 'DJF's forslag til øvrige avlsmål':

Vi betragter ikke dette som en kommentar til rapporten, idet indsatsen er beskrevet i rapporten.

S. 4, 5. afsnit under 'DJF's forslag til øvrige avlsmål':

DJF indgår gerne i et samarbejde for at afklare, hvorfor dødeligheden ikke falder, og hvordan avlsarbejdet kan effektiviseres.

S. 4, 1. afsnit under 'Udviklingen i dødelighed de seneste 20 år':

Se kommentarer til s. 1, 3. punkt under 'Sammenfatning af L&F/VSP's kommentarer til rapporten'.

S. 4, 2. og 3. afsnit under 'Udviklingen i dødelighed de seneste 20 år':

Her henvises til steder i rapporten, hvor emnet er omtalt, og resultaterne fra en af referencerne i rapporten fremhæves.

S. 4, 2. og 3. afsnit under 'Udviklingen i dødelighed de seneste 20 år':

Rapporten refereres fejlagtigt. Vi skriver, at man ikke kan forvente, at løsdrift overordnet vil føre til en reduktion af pattegrisedødeligheden. Der synes således ikke at være uenighed.

S. 5, tabellen:

Det er vanskeligt at forholde sig til tabellen, da vi mangler kendskab til væsentlige forhold som forsøgsdesign, opgørelsesmetoder, valg af udslagsvariable og besætnings effekter. Umiddelbart synes der at være fejl i beskrivelsen. For eksempel overlapper de anførte konfidensintervaller klart hinanden for de 2 behandlinger, hvilket er i modstrid med de signifikansgrænser, der beskrives. Tabellen er dog efter vores opfattelse ikke relevant for rapportens konklusioner.

S. 5, 'Velfærdsmæssig betydning for døende grise':

I første afsnit argumenteres for, at det er forsvarligt at sammenligne niveauer af dødelighed for 'dødfødte grise' og for 'døde i dieperioden' hver for sig mellem lande og over tid.

Vi mener, at man skal være meget varsom med sådanne sammenligninger, idet andelen af fejlregistreringer påvirkes af driftslederens erfaring med og opmærksomhed på fejlregistrering og er besætningsafhængig. Der er formentlig ikke faglig uenighed om dette, idet de nævnte observationer stammer fra den undersøgelse, der er gennemført af VSP, og som der refereres til i L&F/VSP's høringsvar.

Vi mener derfor ikke, at der er dokumentation, der tillader en sammenligning mellem lande af størrelsen af det velfærdsmæssige problem, der er knyttet til pattegrisedødeligheden.

S. 5-6, 'Ændret management':

Der synes ikke at være faglig uenighed på dette område. L&F/VSP giver udtryk for, at faringsovervågning næppe vil kunne halvere pattegrisedødeligheden under danske produktionsforhold, sådan som det er fundet i de "få og meget små forsøg af ældre dato", der findes på området, og som er refereret i rapporten.

Vi er af samme opfattelse, hvorfor vi i de senarier, som vi har opstillet til Fødevarerøkonomisk Institut har skønnet, at faringsovervågning vil føre til en reduktion i dødelighed med 1 gris pr. kuld svarende til en reduktion på ca. 25 %.

L&F/VSP finder, at vi burde have refereret G. Sørensen, 2009. Denne VSP publikation har vi imidlertid fravalgt, idet øget overvågningstid er konfunderet med faringsinduktion, 1. lægs søer ikke indgår, behandlingsdag og tidspunkt på dag ikke er beskrevet, og at behandlingseffekten ser ud til at være forventet på et tidspunkt, hvor faringsinduktionen ikke har haft tid til at virke.

Desuden efterlyser L&F/VSP konkrete tiltag. Disse findes i VSP's farestaldsmanual, hvorfor en eventuel fremtidig indsats kan koncentreres omkring udmøntning af faringsovervågning i praksis.

Vi har ingen kommentarer til afsnittene, 'Mulige foder tiltag' og 'Økonomi', på side 6.